

STEVIGE BASIS, STERKE VERBINDING

Pilot nationaal akkoord amateurkunst

INHOUD

VERANTWOORDING PLEIN C

INLEIDING	2
TALENT BOOST.....	3
CULTUURPLEINEN	9
PLEIN C CONNECTS	12
ACTIVITEITENOVERZICHT	14

***“Amateurkunst en participatieprojecten zijn
het cement van de samenleving”***

Peter van der Zant – buitenpromovendus Erasmus Universiteit

INLEIDING

STEVIGE BASIS, STERKE VERBINDING

Plein C is hét netwerk- en expertisecentrum voor cultuureducatie en cultuurparticipatie in Noord-Holland. We zetten ons dagelijks in om kunst en cultuur toegankelijk te maken voor iedereen (ongeacht leeftijd, achtergrond of woonplaats). Dat doen we door het veld te ondersteunen met inspirerende trainingen, praktische hulpmiddelen, innovatie projecten en inhoudelijke begeleiding op het gebied van onder andere fondsenwerving, ledenwerving en visieontwikkeling.

In de afgelopen jaren bouwden we samen met culturele partners, beleidsmakers en vrijwilligers aan een sterk netwerk in de amateurkunst. Dankzij de regeling Revitalisering van de Amateurkunst konden we in 2023 waardevolle stappen zetten:

- We organiseerden netwerkbijeenkomsten met amateurkunstgroepen en eerste- en tweedelijnsondersteuners;
- We boden trainingen aan over het werven van leden en het versterken van financiële basis;
- We verhoogden de zichtbaarheid van amateurkunst, onder andere met het Cultuurmakersfestival en de Culturele Kinderroute;
- En met de campagne *Ontdek de kunstenaar in jezelf* inspireerden we nieuwe deelnemers om de stap naar cultuurbeoefening te zetten.

Met deze ervaringen als fundament, ontwikkelden we in 2024 twee gerichte pilots die voortbouwen op de doelen van het Nationaal Akkoord Amateurkunst. In dit verslag verantwoorden we deze twee pilots van Plein C: **Talent Boost** en **Cultuurpleinen**.

Talent Boost richtte zich op vernieuwing binnen amateurkunst: het stimuleren van horizontale samenwerking tussen amateurkunstgroepen én verticale verbinding met welzijn en de culturele sector. **Cultuurpleinen** bouwde aan een ondersteuningsinfrastructuur met ruimte voor kennisuitwisseling en ontmoeting tussen lokale cultuurmakers, amateurkunstgroepen, beleidsmakers en ondersteuners.

Ten opzichte van het oorspronkelijke plan hebben er in de Talent Boost een aantal veranderingen plaatsgevonden. Zo is het aantal betrokken scholen teruggeschoefd (omdat dit voor amateurkunstgroepen te ambitieus bleek), is het circusconcept deels losgelaten (scholen en amateurkunstgroepen gaven hier geen behoefte aan te hebben), zijn er minder workshops georganiseerd (samenwerken met elkaar en professionals bleek al een grote stap) **en hebben we juist geïnvesteerd in meer voorstellingen**, die de pilots extra publieke impact en zichtbaarheid gaven.

Jessica van der Sluis
Adviseur cultuurparticipatie Plein C

TALENT BOOST

IN DEN HELDER & ZAAANSTAD

1. WAT WAS HET PLAN?

Doelstelling

Talent Boost had als doel om de vitaliteit en toekomstbestendigheid van amateurkunstgroepen te versterken door ze te verbinden met jeugd, lokale partners en elkaar en door innovatie van het artistieke aanbod aan te jagen. Via kunst werd gewerkt aan gelijke kansen voor talentontwikkeling, met aandacht voor samenwerking tussen school, thuis en buurt.

Doelen

- **Artistieke vernieuwing:** stimuleren van nieuw repertoire en werkwijzen die aansluiten bij jongeren van 8 tot 18 jaar;
- **Samenwerking:** verbinden van amateurkunstgroepen met scholen, wijkcentra, bibliotheken, jongerenwerkers en lokale makers;
- **Zichtbaarheid:** versterken van de positie van amateurkunst in de lokale gemeenschap door actieve participatie en publieke presentaties.
- **Opbouwen van een netwerk:** door het organiseren van netwerkbijeenkomsten, het betrekken van jonge, eigentijdse (lieft lokale) makers voor nieuw repertoire en door scholen, bibliotheken, wijkcentra en jongerenwerkers te verbinden met amateurkunstgroepen.

Doelgroepen & partners

De pilot richtte zich op amateurkunstgroepen (formeel en informeel), scholen, jonge makers, cultuurverbinders, ondersteuners, lokale overheden en jeugd.

Activiteiten (2024–2025)

- Kick-off met sector en partners
- Workshoptrajecten met jeugd en jongeren
- Talent Boost Circusoverval op scholen
- Eindvoorstellingen in Zaanstad en Den Helder
- Expertmeeting over samenwerking en talentontwikkeling
- Netwerkbijeenkomsten en voorbereidingsessies

2. WAT HEBBEN WE GEDAAN?

In de uitvoer van de pilot Talent Boost liepen we direct al tegen een aantal dingen aan. In beide regio's bleken na gesprekken met het veld bepaalde stappen toch te ambitieus te zijn. De deelnemende amateurkunstgroepen en de cultuurverbinder die in goed contact met die groepen en met de scholen stonden, gaven aan dat we sommige fases in project moesten aanpassen om beter aan te sluiten.

Samenwerking met het onderwijs wijzigde

In het oorspronkelijke plan stond een Circusoverval op basisscholen in Den Helder en op VO-scholen in Zaanstad centraal. Na nader overleg met de betrokken scholen bleek echter dat deze interventie niet binnen het door hen gevoerde onderwijsbeleid paste. De consultatie met schoolbesturen leverde op dat de inhoud van de 'overval' niet aansloten bij hun situatie, curriculum en doelstellingen. Daarom is Plein C gezamenlijk met de scholen tot de conclusie gekomen dat het voor dit moment niet haalbaar was om dit onderdeel uit te voeren en hebben de samenwerking een ander vorm gegeven, waarover in de uitwerking hieronder meer.

Workshops voor kinderen en jongeren

Daarnaast hadden we geïnitieerd dat amateurkunstgroepen met begeleiding vanuit Plein C workshops voor kinderen en jongeren zouden organiseren. Hoewel de inzet van lokale makers en groepsleiders waardevol is, werd tijdens de voorbereidingsfase duidelijk dat deze uitwerking te ambitieus was. De amateurkunstgroepen gaven aan onvoldoende capaciteit te hebben om de workshopreeks vorm te geven. Om overbelasting te voorkomen en de kwaliteit te waarborgen, is besloten om dit onderdeel te verkleinen en de focus te verleggen naar haalbare, gefaseerde participatie, namelijk: alleen workshops na afloop van de voorstelling in Zaanstad en een informatiemarkt met presentaties en performances in beide locaties.

Een kOFFER voor Vrijheid – Den Helder

3. WAT ZIJN DE RESULTATEN?

In samenwerking met 210 amateurkunstbeoefenaars zijn in twee regio's (Den Helder en Zaanstad) succesvolle multidisciplinaire voorstellingen gerealiseerd, ondersteund door een team van professionele kunstenaars, Plein C en lokale partners. De deelnemers, in de leeftijd van 11 tot 90 jaar, hebben zich intensief ingezet op diverse disciplines: (volks)dans, muziek, theater, zang, breakdance en rap. In Zaanstad is de voorstelling drie keer gespeeld, waarvan twee keer in een kleinschalig theater voor 440 leerlingen van een VO-school en één keer in het Zaantheater. In Den Helder is de voorstelling twee keer gespeeld op een buitenlocatie, het fort Dirksz Admiraal. Daarnaast is in Den Helder een circusoptocht neergezet met één deelnemende amateurkunstgroep tijdens de Dag van de Muziek op 25 mei 2025.

Multidisciplinaire samenwerking

Onder professionele begeleiding hebben de deelnemers hun artistieke mogelijkheden verbreed en samengewerkt aan een rijk palet van expressievormen. Door dans, muziek, theater, zang en rap te combineren, ontstonden dynamische, verrassende voorstellingen die de kracht van kunst in al haar facetten laten zien. Ook was het een mix van stijlen, waarbij urban stijlen mixten met meer klassiekere stijlen: er waren onderdelen waarbij jong en oud samen op het podium

stonden en rap, dans, koorzang en muziek van een accordeonvereniging of bigband samenvloeiden in één spektakel.

Inclusieve participatie

Door generaties samen te brengen, ontstond niet alleen artistieke verdieping, maar ook onderlinge verbondenheid. De gezamenlijke optredens hebben niet alleen individuele talentontwikkeling gestimuleerd, maar ook gemeenschapsvorming versterkt en ontstonden er nieuwe samenwerkingen.

Professionele begeleiding

Het team van professionele kunstenaars heeft gezorgd voor een evenwicht tussen artistieke kwaliteit en toegankelijkheid. Zij waren nog geen team en hebben een samenwerking opgezocht om innovatieve en toch ook toegankelijke stukken te kunnen neerzetten. Ze hebben de amateurkunstenaars op maat begeleid, met aandacht voor zowel technische vaardigheden als podiumhouding. Hierdoor ontstonden podiumwaardige producties die recht deden aan de inzet en het enthousiasme van de deelnemers. De inzet van professionele kunstenaars die samenwerkten met het artistiek kader van amateurkunstgroepen was hierin de sleutel om innovatie te bewerkstelligen.

Lokale, regionale en landelijke samenwerking

De kennis die lokale cultuurverbinders en de centra voor de kunst hebben van het culturele veld in de eigen gemeente is van cruciaal belang. Centra voor de kunst, zoals Triade en Fluxus, zijn een belangrijke partner in pilots zoals deze. De pilot helpt hen hun rol als cultuurverbinder en aanjager te verstevigen en andersom is hun kennis van wat er leeft cruciaal voor het slagen voor het project. Daarnaast is de samenwerking met koepelorganisaties zoals de KNMO, Koornetwerk en Circuspunt van belang voor de disciplinegerichte ondersteuning. Zij hebben goed zicht op wat er speelt en zij ontwikkelen innovatieve methodieken. Bovendien beschikken zij over een landelijk netwerk van kunstprofessionals die konden worden betrokken in de projecten. Ook zien we dat opbrengsten van het project weerklank vinden bij de organisaties en verder het land in kunnen worden gebracht.

Circusaanbod in Den Helder

De koepelorganisatie Circuspunt, de amateurmuziekgroep Winnubst, centrum voor de kunst Triade en de organisatoren van de Dag voor de Muziek Den Helder hebben gezamenlijk een workshop voorbereid voor kinderen. In deze workshop deden de kinderen diverse circusactiviteiten onder begeleiding van de workshopleiders. De muzikanten van de amateurkunstgroep improviseerde muzikaal samen met een aantal kinderen. Tijdens de grote optocht die op de dag plaatsvond, liepen ook de kinderen en de amateurmuzikanten mee. Volgend op deze dag breidde Triade het eigen aanbod uit met circusworkshops, want dit ontbrak nog in Den Helder. Er bleek interesse te zijn voor de workshops en bij duurzame interesse wordt het aanbod blijvend uitgebreid.

Resultaat en waarde

- 210 deelnemers, midden in hun kracht
- Twee uitvoeringslocaties
- Multidisciplinaire repertoirevorming: dans, muziek, theater, zang en rap
- Generaties overschrijdende participatie, van 11 tot 90 jaar oud
- Artistieke groei, zowel individueel als collectief

Dit project is niet alleen artistiek innovatief, maar is ook sociaal en verbindend van betekenis. Het vormt een solide basis voor vervolgprojecten waarin kunst en cultuur een centrale rol blijven spelen in talentontwikkeling en community building.

Zaanse Mix - Zaanstad

4. WAT ZIJN DE GELEERDE LESSEN?

In de pilot Talent Boost in Zaanstad en Den Helder hebben de lokale cultuurverbinders en centra voor de kunst met amateurkunstgroepen en lokale kunstenaars gewerkt aan twee grote producties. Onze rol was om de eerstelijns organisaties in staat te stellen de amateurkunstgroepen te ondersteunen bij artistieke vernieuwing, zichtbaarheid en ledenwerving. Deze aanpak bleek een goed instrument voor cultuurverbinders om te werken aan een toekomstbestendige amateurkunstsector in hun gemeente. Ook zijn dergelijke projecten bij uitstek geschikt om talentontwikkeling te stimuleren. De wisselwerking tussen informele groepen en formele amateurkunst en organisaties uit cultuur en welzijn levert een impuls op voor alle partijen.

Naast deze successen is er ook een aantal lessen uit te leren, namelijk:

I. Kleinere, behapbare stappen voor amateurkunstgroepen

Uit de pilot blijkt dat grootschalige opdrachten zoals volledige workshopseries te ambitieus zijn voor veel amateurkunstgroepen. Door het traject op te splitsen in kleinere fases wordt overbelasting voorkomen en bouwen we aan (zelf)vertrouwen.

II. Eerder samenwerken met de gemeente

Een belangrijk inzicht is dat gemeenten al in een vroeg stadium structureel moeten kunnen meebouwen aan de pilot. Vroegtijdige betrokkenheid zorgt voor betere afstemming op gemeentelijk beleid, toegang tot facilitaire en logistieke ondersteuning, en versterken van het lokale draagvlak. Gemeenterollen – van cultuur en onderwijs tot jeugdzaken – moeten vanaf de start betrokken worden om implementatie soepeler te laten verlopen.

III. Meer samenwerking met buurt

De pilot maakte duidelijk dat de buurt nog intensiever betrokken kan worden door al in een eerder stadium ook buurtsportcoaches, buurtwerkers en bewoners te betrekken.

5. IMPACTMETING & EVALUATIE

Binnen Talent Boost is gewerkt met een Theory of Change waarin we zes beoogde effecten en zes hogere effecten formuleerden als basis voor het impactonderzoek. Met behulp van een meetplan zijn deze effecten gemonitord via vragenlijsten, interviews en reflectiesessies. De verzamelde data zijn geanalyseerd en per effect beoordeeld op mate van realisatie, met daarbij ruimte voor nuance en context. We hebben zowel kwantitatieve data verzameld (zoals aantal deelnemers en partnerorganisaties) als kwalitatieve feedback (ervaringen, leeropbrengsten).

Talent Boost heeft zichtbaar impact gehad op zowel de deelnemers als het culturele ecosysteem in Zaanstad en Den Helder. Amateurkunstgroepen groeiden in artistieke zeggingskracht, zelfvertrouwen en samenwerking, terwijl cultuurverbinders hun rol als bruggenbouwer versterkten. De impactclaim (dat Talent Boost bijdraagt aan een vitale, zichtbare en toekomstbestendige amateurkunstsector met betekenis voor de samenleving) wordt in dit rapport onderbouwd met concrete resultaten, reflecties en aanbevelingen.

Tot slot biedt de pilot waardevolle lessen voor vervolginiciatieven. De kracht van Talent Boost zat in de artistieke verdieping, de zichtbaarheid van het project en de deelnemers in de gemeente, de persoonlijke groei van deelnemers en de nieuwe verbindingen die zijn ontstaan. Tegelijkertijd vragen aspecten als tijdige planning, publiekswerving en structurele borging nog om aandacht. De opgedane inzichten vormen een stevig fundament voor verdere doorontwikkeling en opschaling van dit soort trajecten binnen de amateurkunst.

De gehele rapportage is te lezen via pleinc.nl/impactmeting/talentboost.

IMPACTCLAIM

De Amateurkunst draagt bij aan de leefbaarheid in de gemeente en provincie

Leefbaarheid = sociale cohesie, kansengelijkheid en mentaal welzijn

De vitaliteit en toekomstbestendigheid van de Amateurkunst in de betrokken regio's is toegenomen

Vitaal = voldoende vrijwilligers + deelnemers én financieel gezond

Toekomstbestendigheid = weet flexibel mee te bewegen en aan te sluiten bij de behoeftes van de deelnemers en/of omgeving

Samenwerking

Organisaties *
zien de waarde
van en de
samenwerking
met de
Amateurkunst in

Er is positieve
ervaring
opgedaan met
projectmatige
samenwerking

Cultuurverbinders
zijn / voelen zich
beter in staat
passende
interventies te
initieren

Interne organisatie

AK zet in op nieuwe deelnemers door (artistieke) inhoud, methode of communicatie aan te passen

De Amateurnet
zet in op toe-
komstbestendig-
heid door nieuwe
samenwerkingen
op te zoeken

De Amateurkunst krijgt én pakt haar rol in de samenleving

De Amateurkunst
en organisaties*
kunnen elkaar
vinden

De Amateurkunst
en organisaties*
leren van elkaar

**Cultuurverbinders
doen kennis en
ervaring op van
interventies**

AK doet kennis op
t.b.v. nieuw artistiek
repertoire,
methodiek,
zichtbaarheid en
toegankelijkheid

Binnen AK ontstaan
nieuwe
samenwerkingen
(informeel en
traditioneel)

AK heeft positieve ervaring opgedaan met de waarde van hun rol in de samenleving.

OUTPUT

Organisaties = samenwerkingspartners uit het sociaal domein, culturele- en onderwijsveld (én cultuurverbinders)

Cultuurverbinders = Individen met een gemeentelijke opdracht voor de ondersteuning van cultuureducatie en/of participatie

Amateurkunst (AK) = groepen (o.a. verenigingen) en individuen (o.a. amateurs) die aan cultuurbegroting in de vrije tijd doen.

CULTUURPLEINEN

IN HET GOOI & WEST-FRIESLAND

1. WAT WAS HET PLAN?

De pilot Cultuurpleinen richtte zich op het versterken van de lokale culturele infrastructuur door co-creatie en netwerksamenwerking in twee regio's: het Gooi en West-Friesland. Plein C werkte hiervoor samen met een breed netwerk van ondersteunende partners. Door ontmoetingen, kennisdeling en samenwerking tussen culturele en maatschappelijke organisaties werd gewerkt aan toekomstbestendige amateurkunstpraktijken. De Cultuurpleinen boden cultuurverbinders en andere betrokkenen een platform om ervaringen uit te wisselen en cultuurparticipatie te bevorderen.

Doelen

- **Netwerkvorming:** creëren van ontmoetingsplekken voor amateurkunstgroepen, ondersteuners en beleidsmakers;
- **Domeinoverstijgende samenwerking:** bevorderen van verbindingen tussen amateurkunst en sectoren zoals welzijn, sport en zorg;
- **Deskundigheidsbevordering:** bieden van inhoudelijke verdieping, uitwisseling en praktische ondersteuning;
- **Zichtbaarheid & positionering:** versterken van de rol van amateurkunst binnen gemeentelijk beleid en de samenleving.

Doelgroepen & partners

De Cultuurpleinen richtten zich op formele en informele amateurkunstgroepen, zelfstandige kunstenaars, cultuurverbinders, cultuurcoaches, lokale overheden, bibliotheken, welzijns- en sportorganisaties.

Activiteiten (2024–2025)

- Regionale bijeenkomsten met deelsessies en plenaire programma's
- Speciale bijeenkomsten voor cultuurverbinders
- Workshops over o.a. fondsenwerving, positionering en samenwerking
- Netwerkmomenten en reflecties met betrokken partners

2. WAT HEBBEN WE GEDAAN?

Kernactiviteiten

- **Co-creatie met partners:** Van begin tot eind is samen opgetrokken met lokale organisaties, welzijnsinstellingen en culturele makers, waarbij gezamenlijk koers is bepaald, aanbod vormgegeven is en de lokale behoefte leidend was.
- **Netwerkbijeenkomsten (6):** De sessies behandelden thema's als financiering, zorg & welzijn, zichtbaarheid én één bijeenkomst was specifiek gericht op het informele circuit – de ruimte waar veel cultuurmakerij informeel ontstaat, naast de formeel georganiseerd amateurkunstgroepen.
- **Intervisiegroepen (4):** Cultuurverbinders gingen in intervisieverband aan de slag, deelden casussen en ontwikkelden gezamenlijke aanpakken, voortbouwend op landelijke best practices.
- **Trainingen amateurkunstgroepen:** Gericht op ondersteuning van professionele werkwijzen, projectopbouw en samenwerkingstechnieken.
- **Expertpool:** Op maat advies voor specifieke vraagstukken rond organisatie, programmering en fondsenwerving.

- **Fondsenbetrokkenheid:** Lokale fondsen werden actief aangehaakt bij bijeenkomsten, zodat cultuurinitiatieven gelijk toegang kregen tot financieringsbronnen.

Deze integrale aanpak, zoals learning by doing, versterken van cultuurverbinders en directe ondersteuning van amateurkunstgroepen, sluit naadloos aan op bredere landelijke tendensen.

Cultuurplein 'Waar betalen we het van?'

Cultuurplein 'Creative meets Corp.'

3. WAT ZIJN DE RESULTATEN?

Door deze pilot is in twee regio's een stevig fundament gelegd onder coördinerende cultuurverbinders, is een netwerk opgebouwd dat zowel formeel als informeel circuit omvat, en hebben lokale makers direct toegang gekregen tot kennis, advies en middelen. Dit alles versterkt de vitaliteit van lokale amateurkunstgroepen en de rol van cultuur als verbindende factor in de samenleving.

Met de samenwerkingspartners hebben steeds geëvalueerd. Onder de bezoekers van onze activiteiten hebben we een enquête afgenomen. De resultaten van deze evaluaties en enquêtes zijn hieronder te lezen.

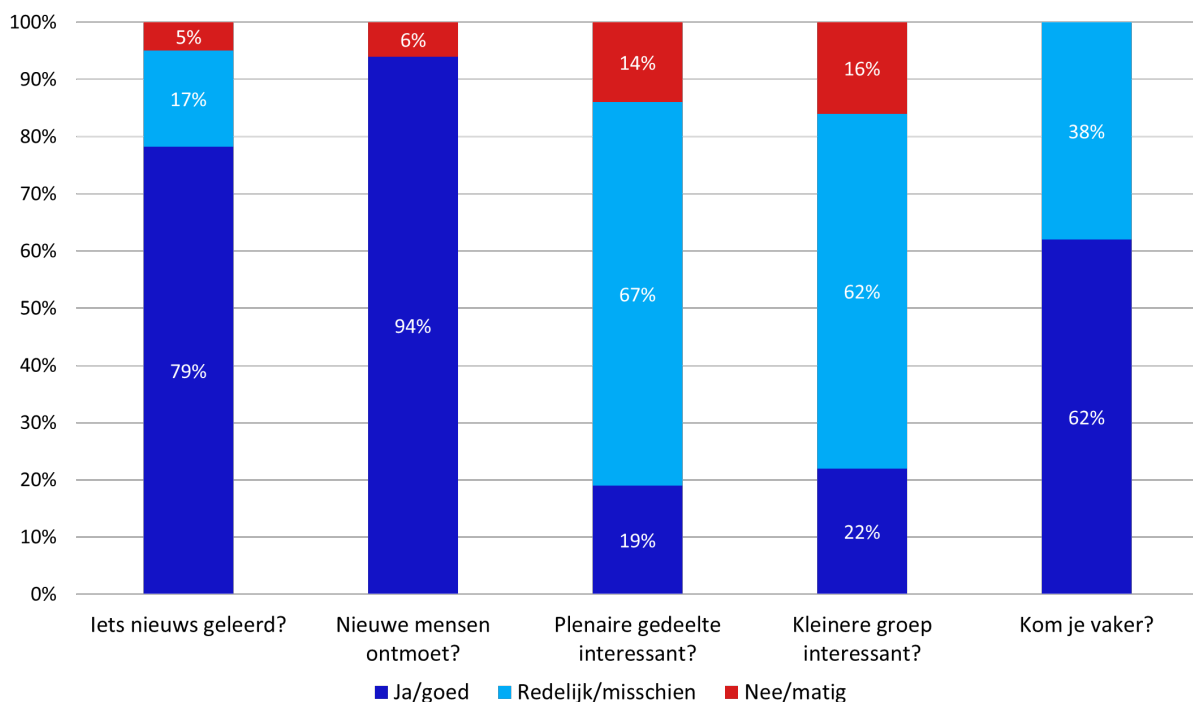
4. WAT ZIJN DE GELEERDE LESSEN?

We hebben gemerkt dat er voor een goede ondersteuningsinfrastructuur meer partners en regionale samenwerkingen nodig zijn en de gemeentes nog actiever betrokken moeten worden. De komende twee jaar gaan we daarmee aan de slag, waarbij we naast culturele organisaties en gemeentes ook inzetten op samenwerking met sport, zorg en welzijn.

Voor personen in een gemeente die een schakel vormen tussen scholen, amateurkunstenveld en gemeente (cultuurverbinders, cultuurcoaches, cultuurmakelaars; hierna: cultuurverbinders) heeft een jaarlijkse bijeenkomst op provinciaal niveau meerwaarde. Dit stelt hen in de gelegenheid om rond actuele thema's in contact te treden met collega's uit andere delen van de provincie. Bij het ontwikkelen van trainingen en het selecteren van thema's en sprekers zullen we onze partners van LKCA en het OCK inhoudelijk bij betrekken.

5. EVALUATIE

In totaal namen 240 unieke deelnemers deel (ruim 300 bezoeken in totaal), waarvan 34 specifiek aanwezig waren bij de bijeenkomsten voor cultuurverbinders. Een speciaal evaluatieformulier werd door 108 deelnemers ingevuld en laat zien dat de opzet als waardevol werd ervaren: 79% gaf aan iets nieuws te hebben geleerd en 93% ontmoette nieuwe mensen. De doelstelling om kennisdeling en ontmoeting te faciliteren werd daarmee ruimschoots behaald. Tegelijkertijd wezen deelnemers op grote niveauverschillen tussen aanwezigen, wat invloed had op het plenaire programma en de deelsessies. Hoewel het tempo voor sommigen aan de lage kant was, bleek dit geen belemmering voor herhaalbezoek: 62% komt graag nog eens terug, en 38% overweegt dat. De Cultuurpleinen boden daarmee niet alleen inhoud, maar ook een voedingsbodem voor verdere verbinding in het culturele veld.

Ook de mede-organiserende partijen reflecteerden positief op de Cultuurpleinen. Zij waardeerden vooral de inhoudelijke ruimte om mee te denken, de samenwerking met diverse partners en de rol van Plein C als externe regisseur met helicopterview. Tegelijkertijd werd duidelijk dat eigenaarschap en rolverdeling aan het begin helderder mogen zijn, en dat ondersteuningsstructuren zichtbaarder kunnen. De netwerkfunctie bleek van grote waarde, juist omdat er buiten bestaande routines nieuwe ontmoetingen ontstonden. Voor een duurzame voortzetting is provinciale ondersteuning cruciaal: gemeenten missen vaak de middelen en capaciteit om dit zelfstandig te dragen. Verdere afstemming op lokale beleidskaders en flexibiliteit in thema's vergroot de effectiviteit en relevantie van toekomstige edities.

PLEIN C CONNECTS

NETWERKBIJEENKOMST 22 MEI 2025

Alle geleerde lessen van de afgelopen twee jaar, waarin Plein C aan een sterke basis én aan verbindingen binnen het culturele veld werkte, kwamen samen tijdens de netwerkbijeenkomst *Plein C connects Cultuurparticipatie* op donderdag 22 mei 2025 in het Vrij Zijn Theater in Alkmaar. Daar deelden we onze inzichten en ambities. Samen met experts uit Noord-Holland gingen we in gesprek over de toekomst van cultuurparticipatie.

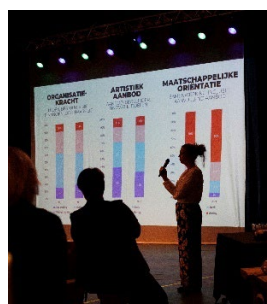
Dagvoorzitter Amber Roner opende de bijeenkomst na een spetterend optreden van de Caribische GDFL brassband. Daarna heette Plein C-directeur Astrid Honing iedereen welkom en gaf het woord aan Jeroen Olthof, gedeputeerde cultuur van de provincie Noord-Holland. In plaats van een voorbereid verhaal sprak hij recht uit het hart over de waarde van kunst en cultuur voor gelijke kansen en een mooier, menselijker leven.

Buitenpromovendus Peter van der Zant (Erasmus Universiteit Rotterdam) presenteerde zijn onderzoek naar de publieke waarde van amateurkunst. Op basis van een brede analyse, waaronder een enquête onder 1.400 burgers, betoogde hij dat amateurkunst allesbehalve elitair is: het is stevig verankerd in het dagelijks leven en draagt bij aan zingeving en sociale samenhang. Volgens Van der Zant verdient dit veld structurele erkenning én beleid dat aansluit bij de volle breedte ervan.

Astrid Honing, Jeroen Olthof en Peter van der Zant

Daarop volgde een presentatie van Plein C-adviseurs Jessica van der Sluis (cultuurparticipatie) en Roos Hogervorst-Krimp (onderzoek). Zij brachten een rijk palet aan inzichten uit o.a. de pilots Talent Boost en Cultuurpleinen, de Verenigingsmonitor en gemeentelijke cultuurprogramma's in beeld. Hun presentatie bracht scherp in kaart waar cultuurparticipatie nú staat, wat er al goed werkt, en wat nodig is voor de toekomst.

In de deelsessies werd dieper ingezoomd op vier centrale thema's:

- **Artistiek vernieuwen: tussen traditie en experiment**
Met bijdragen van Tommie Freke en Dirk Beets (Fluxus), Meike Scholten (Frans Hals Museum), Petra Clowting (Triade) en Sikina Pinchetti (Citymarketing Den Helder). De sessie liet zien hoe co-creatie en experiment ruimte kunnen geven aan nieuwe vormen van kunst binnen de amateursector.
- **Jong talent aan zet**
Sean Bogaers (Dynamic Arts), Kayleigh Boumedyan en Kora Valentic (Kunstbende NH), en Ruben Timmer (Koornetwerk Nederland) deelden inspirerende voorbeelden van hoe jongeren bereikt en begeleid kunnen worden binnen cultuurparticipatie.
- **Cultuur als medicijn**
Jelle Roeper (Music Unlimited), Ciska Ruitenbergh & Nina van den Berg (Arts in Health, RUG), Maaïke Mathot en Lisa Templon (SPOT Artiance) gaven voorbeelden van hoe cultuur bijdraagt aan positieve gezondheid.
- **Beleid en cultuurparticipatie**
In twee deelsessies werd zowel ingegaan op het belang van structureel beleid als op de rol van de cultuurverbinder. Met bijdragen van o.a. Peter van der Zant, wethouder John Does (Dijk en Waard), Els Joosten (provincie NH), Jantien Bijvoet (gemeente Den Helder), Bert Sleijster (Windesheim), Nicole Stellingwerf (LKCA), Marvin Adam (cultuurverbinder Zaanstreek) en Janine Slijkhuis (theater Het Pakhuis).

De middag werd feestelijk afgesloten met een prachtig zangoptreden van Sara Bento van Stichting WestEnd Junior. De bijeenkomst bracht het netwerk rond cultuurparticipatie in Noord-Holland letterlijk en figuurlijk in beweging. De opgedane inzichten en ontmoetingen vormen een stevige voedingsbodem voor het vervolg.

GDFL brassband & Sara Bento van Stichting WestEnd Junior

ACTIVITEITENOVERZICHT

TALENT BOOST

We hebben twee kick-off bijeenkomsten uitgevoerd met per locatie (Den Helder en Zaanstad) ongeveer 5 amateurkunstgroepen, maar zónder scholen. De amateurkunstgroepen en cultuurverbinders gaven aan dat dit te ambitieus was en dat er te weinig capaciteit was om én een innovatieve multidisciplinaire voorstelling op te zetten én een samenwerking met scholen te starten. Daarom hebben we eerst gewerkt aan het opzetten van nieuwe samenwerkingen tussen amateurkunstgroepen en tussen culturele partners en in een later stadium hebben we de scholen erbij betrokken. We hebben in Zaanstad met een VO-school samengewerkt waarbij 440 leerlingen in een lokaal theater de interactieve voorstelling hebben bekeken en workshops hebben gevolgd die deels door amateurkunstgroepen en deels door professionele kunstenaars werden gegeven. In Den Helder heeft één basisschool meegewerkt waarbij de leerlingen samen dansten met de volksdansvereniging. Op de kick-off bijeenkomsten waren geïnteresseerde amateurkunstgroepen, centra voor de kunst, dansscholen, ondersteunende partners, professionele kunstenaars, artistieke leiding van de amateurkunstgroepen aanwezig.

- 18 september 2024: Kick off Den Helder
- 2 oktober 2024: Kick off Zaanstad

Doordat we op een andere manier met scholen hebben samengewerkt, hebben we minder workshops uitgevoerd (dan de vooraf ingeschatte 48). Op basis van de behoefte hebben we ingezet op andere activiteiten, behoeftes die uit de kick-off naar voren kwamen. Zo hebben we op beide voorstellinglocaties een presentatiemarkt opgebouwd waar speeddates en presentaties (zang, muziek dans etc.) centraal stonden.

Deze activiteiten zijn uitgevoerd:

- 24 workshops gegeven aan VO-leerlingen in Zaanstad;
- Twee informatiemarkten georganiseerd met speeddates en performances door amateurkunstgroepen;
- Circusoptocht en circusworkshop voor kinderen tijdens de Dag van de Muziek;
- Vier multidisciplinaire voorstellingen:
 - 11 en 18 april 2025: Zaanse Mix (eindvoorstelling Zaanstad)
 - 8 mei 2025 (2x): Een kOffer voor Vrijheid (eindvoorstelling Den Helder)

CULTUURPLEINEN

De uitwisselingen met de amateurkunst hebben we met succes uitgevoerd. Elke bijeenkomst kwamen er gemiddeld 50 mensen, dus in totaal zo'n 300 mensen.

- 11 juni 2024: Financiën West-Friesland
- 30 oktober 2024: Financiën Gooi
- 7 november 2024: Zichtbaarheid West-Friesland
- 5 februari 2025: Samen werken met zorg West-Friesland
- 18 februari 2025: Creative meets Corp. Gooi
- 18 maart 2025: Samen werken met zorg Gooi

De uitwisselingen met de cultuurverbinders hebben we ook met succes uitgevoerd. We hebben gebouwd aan een netwerk van cultuurverbinders van het Gooi tot de Noordkop en in totaal 34 cultuurverbinders bereikt bij de bijeenkomsten. Dat was minder dan verwacht omdat bleek dat er veel minder cultuurverbinders actief zijn in Noord-Holland. We hebben ongeveer de helft van de cultuurverbinders bereikt met de bijeenkomsten.

- 24 oktober 2024: Cultuurverbinders KOP
- 12 november 2024: Cultuurverbinders Gooi

- 6 maart 2025: Cultuurverbinders Gooi
- 17 april 2024: Cultuurverbinders West-Friesland

Daarnaast hebben we een expertmeeting georganiseerd, zoals in het oorspronkelijke plan was opgenomen onder de pilot Talent Boost, maar deze hebben we samengevoegd met de doelen voor Cultuurplein. We hebben een provinciale netwerkbijeenkomst georganiseerd met als doel ontmoeting en kennisdeling:

- 22 mei 2025: Plein C connects Cultuurparticipatie (Provinciale slotbijeenkomst)

**Samen voor een
creatieve generatie.**